

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου περί θεσπίσεως Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα»

[COM(2003) 452 τελικό - 2003/0067 (COD)]

(2004/C 110/13)

Στις 4 Αυγούστου 2003, και σύμφωνα με το άρθρο 95 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την ανωτέρω πρόταση.

Το Ειδικευμένο τμήμα «Ενιαία Αγορά, Παραγωγή και Κατανάλωση», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 2 Φεβρουαρίου 2004 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Simpson.

Κατά την 406η σύνοδο ολομέλειας της 25ης και 26ης Φεβρουαρίου 2004, (συνεδρίαση της 26ης Φεβρουαρίου 2004), η ΕΟΚΕ υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 67 ψήφους υπέρ, και μία αποχή:

1. Εισαγωγή

1.1 Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) έχει δείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την εξέλιξη των τελωνειακών πολιτικών, επειδή αυτές αφορούν στις εισαγωγές, τις εξαγωγές και το διαμετακομιστικό εμπόριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και υποστηρίζει τις αλλαγές που είχαν ως στόχο να ενισχύσουν το ρόλο των τελωνειακών αρχών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, παράλληλα με την ανάγκη να αυξηθούν τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η εσωτερική αγορά με τον περιορισμό στο ελάχιστο οποιασδήποτε καθυστέρησης ή ασυνέχειας όσον αφορά στην εφαρμογή του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα ⁽¹⁾.

1.2 Η ΕΟΚΕ συμμαρτίζεται τις φιλοδοξίες που εκφράζονται στο δημοσίευμα της Επιτροπής για τα πλεονεκτήματα που προσφέρει ένα απλό και χωρίς χαρτιά περιβάλλον, στο οποίο οι τελωνειακές λειτουργίες μπορούν να τύχουν μιας περισσότερο αποδοτικής και αποτελεσματικής διαχείρισης.

1.3 Η ΕΟΚΕ σημειώνει, επίσης, την αλλαγή πορείας στη στρατηγική προσέγγιση των πολιτικών για τις τελωνειακές υπηρεσίες, με την επιπλέον έμφαση που ορθώς αποδίδεται τελευταία στις προκλήσεις της εφαρμογής των κοινών τελωνειακών πολιτικών σε μια σειρά από εξωτερικά σύνορα που θα προκύψουν με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σημειώνει, επίσης, την αλλαγή περιβάλλοντος που είναι απόρροια των αυξημένων ανησυχιών —ιδιαιτέρως σε σχέση με την εμπειρία των Ηνωμένων Πολιτειών— σχετικά με τις διαδικασίες για την προστασία της ασφάλειας των πολιτών της Ένωσης.

1.4 Συνεπώς, η ΕΟΚΕ χαιρετίζει τις ανακοινώσεις που εξέδωσε η Επιτροπή και υποστηρίζει τις τροποποιήσεις που προτείνονται για τον Κοινοτικό Τελωνειακό Κώδικα με την αναθεώρηση του κανονισμού 2913/92.

2. Ανακοίνωση: ένα απλό περιβάλλον χωρίς χαρτιά

2.1 Στην ανακοίνωση σκιαγραφείται ο εποικοδομητικός ρόλος που μπορεί να διαδραματίζει η Επιτροπή συντονίζοντας και βελτιώνοντας τις διάφορες τελωνειακές διαδικασίες των κρατών μελών.

Κάθε κράτος μέλος παραμένει υπεύθυνο για τη διοίκηση των τελωνειακών υπηρεσιών, αλλά θα επωφεληθεί εάν οι διαδικασίες αυτές έχουν μια λογική διάταξη και είναι σχεδιασμένες με τρόπο που διευκολύνει τη διασυννοριακή συνεργασία.

2.2 Στην ιδανική περίπτωση, οι διαδικασίες πρέπει να εναρμονιστούν έτσι ώστε να ενισχύσουν τον αντίκτυπο της ενιαίας αγοράς που λειτουργεί χωρίς εσωτερικά σύνορα και με την εφαρμογή ενός συγκεκριμένου διοικητικού πλαισίου για τις τελωνειακές υπηρεσίες.

2.3 Η εναρμόνιση αυτή όχι μόνο εξαρτάται από τους διάφορους βαθμούς αμοιβαίας συνεργασίας στο χώρο της διοίκησης και από την καθιέρωση συγκεκριμένων μηχανισμών πιστοποίησης, αλλά μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω εάν τυποποιηθούν τα έγγραφα και εκσυγχρονιστούν οι μέθοδοι διαβίβασης.

2.4 Συνεπώς, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι η Επιτροπή προτείνει αρχές για την απλούστευση και την εφαρμογή των εννοιών της ηλεκτρονικής Ευρώπης, σε μια προσπάθεια να προσδιοριστούν οι μέθοδοι για την καλύτερη ρύθμιση των τελωνειακών υπηρεσιών.

2.5 Η εναρμόνιση των τελωνειακών υπηρεσιών δεν συνιστά μόνο μια προσπάθεια για την απλούστευση των εγγράφων και της διαβίβασης πληροφοριών, αλλά σχετίζεται ιδιαιτέρως, και όχι μόνο, με τη νέα έμφαση που δίνεται στο ρόλο των τελωνειακών υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των κινδύνων που συνεπάγονται για την ασφάλεια η τρομοκρατία και το εμπόριο προϊόντων που είναι επικίνδυνα ή παράνομα, ή μπορούν να χρησιμοποιηθούν για επιθετικούς σκοπούς. Οι τελωνειακές υπηρεσίες πρέπει πλέον να προβαίνουν στις κατάλληλες αναλύσεις κινδύνων για να προσδιορίζουν το βαθμό και τις μεθόδους επίβλεψης που είναι απαραίτητες για να εντοπιστούν και να αποτραπούν περιπτώσεις αποφυγής τελωνειακών ελέγχων και να εντοπιστούν υλικά τα οποία εγκυμονούν ευρύτερους κινδύνους για την ασφάλεια.

2.6 Οι ευθύνες αυτές πρέπει να αναληφθούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να αναγνωρίζεται και ο στόχος της διευκόλυνσης του εμπορίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδιαιτέρως με την αναγνώριση των επιπλέον δυσχερειών που προκύπτουν από τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και μεταξύ αυτής και άλλων εμπορικών της εταιρών. Η αυξημένη επαγρύπνηση πρέπει να αντισταθμιστεί με βελτιωμένες μεθόδους που θα είναι προϊόν συμφωνίας όλων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την έγκριση προγράμματος δράσης για τα τελωνεία στην Κοινότητα (Τελωνεία 2007)» ΕΕ C 241 της 7.10.2002, σ. 8.
Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εισαγωγή της πληροφορικής στη διακίνηση και παρακολούθηση των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης», ΕΕ C 221 της 17.9.2002, σ. 1.

3. Οι προτάσεις της Επιτροπής για τη δημιουργία ενός απλούστερου περιβάλλοντος, χωρίς χαρτιά:

3.1 Η Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο να υιοθετήσουν πέντε στρατηγικούς στόχους. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται οι εξής:

3.1.1 Οι τελωνειακές διαδικασίες πρέπει να αναθεωρηθούν πλήρως και να απλουστευτούν ριζικά με την ενσωμάτωση σύγχρονων τεχνικών, συμπεριλαμβανομένης της εκτεταμένης χρήσης ΤΠ και ανάλυσης των κινδύνων.

3.1.2 Οι τελωνειακές εργασίες πρέπει να οργανωθούν με τρόπο που θα επιτρέπει στους εμπορικούς εταίρους να επωφεληθούν από την ύπαρξη της ενιαίας αγοράς, ανεξάρτητα από τον τόπο στον οποίο αρχίζει ή τελειώνει μια τελωνειακή διαδικασία.

3.1.3 Η παρέμβαση των τελωνείων πρέπει να διασφαλίζει ότι η εσωτερική αγορά λειτουργεί σωστά και ότι δεν δημιουργείται ούτε διατηρείται κανένα εμπόδιο, συμπεριλαμβανομένων των εμποδίων ψηφιακού χαρακτήρα.

3.1.4 Οι τελωνειακοί έλεγχοι πρέπει να είναι ισοδύναμης έντασης και αξιοπιστίας στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, ιδίως όταν τίθενται σε κίνδυνο η προστασία της κοινωνίας μας και η ασφάλειά της. Η κατάσταση αυτή καθιστά αναγκαία την κοινή διαχείριση των κινδύνων.

3.1.5 Τα τελωνειακά συστήματα τεχνολογίας πληροφοριών που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη πρέπει να προσφέρουν παντού τις ίδιες διευκολύνσεις στους εμπορικούς εταίρους και να είναι πλήρως διαλειτουργικά.

3.2 Είναι προφανές ότι η υλοποίηση αυτών των στρατηγικών στόχων εξαρτάται από την αποδοχή και την ενιαία εφαρμογή των αρχών και από τα 25 κράτη μέλη.

3.2.1 Η Επιτροπή επισημαίνει το πλεονέκτημα που προσφέρει η ταχεία υλοποίηση ενός περιβάλλοντος χωρίς χαρτιά, καθώς τα έγγραφα γίνονται δεκτά με την χρήση των δυνατοτήτων που υπάρχουν για τις διευκολύνσεις του ηλεκτρονικού εμπορίου και της ηλεκτρονικής διοίκησης.

3.2.2 Όλα τα κράτη μέλη πρέπει να καθιερώσουν ρυθμίσεις για την ανταλλαγή πληροφοριών με την εφαρμογή ψηφιακής τεχνολογίας. Η τεχνολογία αυτή πρέπει να σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγονται τυχόν διαφορές μεταξύ των κρατών μελών που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν ψηφιακά εμπόδια. Πρέπει να υπάρχει συντονισμός των συστημάτων για να εξασφαλιστούν η συμβατότητα και η δυνατότητα σύνδεσης αυτών.

3.2.3 Η Επιτροπή προσδιόρισε, επίσης, ορισμένες βασικές αρχές για την απλούστευση της τελωνειακής διοίκησης. Οι συνοριακοί έλεγχοι πρέπει να περιοριστούν κυρίως στις πτυχές της ασφάλειας κατά την τελωνειακή πιστοποίηση και οι άλλοι έλεγχοι πρέπει να ανατεθούν στις τελωνειακές αρχές που είναι αρμόδιες για τις εγκαταστάσεις των εμπορών. Έτσι θα περιοριστεί ο κίνδυνος απάτης και μη συμμόρφωσης.

3.2.4 Η Επιτροπή θεωρεί ότι διαδραματίζει έναν απαραίτητο, καταλυτικό ρόλο στο σχεδιασμό και την εισαγωγή των αλλαγών αυτών. Πρέπει να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα των συστημάτων με την περαιτέρω ανάπτυξη της πρωτοβουλίας ηλεκτρονική Ευρώπη 2005. Επίσης, πιστεύει ότι είναι απαραίτητο να γίνει κατανοητή η σημασία και η υλοποίηση της πρωτοβουλίας «βελτίωση των ρυθμίσεων» που περιγράφεται στη Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση.

3.3 Η βελτίωση των τελωνειακών υπηρεσιών θα ωφελήσει:

3.3.1 Την κοινωνία, με την παροχή μεγαλύτερης προστασίας:

— με την προστασία των καταναλωτών ενάντια σε προϊόντα που προέρχονται από ντάμπινγκ, επιδοτούνται ή είναι απομιμήσεις,

— με την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος με την αποτροπή και την πρόληψη της εισαγωγής επικίνδυνων ουσιών,

— με την καταπολέμηση εγκληματικών δραστηριοτήτων, όπως η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, το παράνομο εμπόριο όπλων ή η παιδική πορνογραφία,

— με τον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης κατά την διαφυγή της έμμεσης φορολογίας,

— με την προαγωγή της περιφερειακής ολοκλήρωσης μέσω προτιμησιακών εμπορικών σχέσεων.

3.3.2 Τις επιχειρήσεις, με την παροχή απλούστερων και αποτελεσματικότερων τελωνειακών υπηρεσιών:

— με την προσφορά περισσότερο αποτελεσματικών τελωνειακών υπηρεσιών,

— με την καλύτερη διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών, ιδιαίτερος όταν το σημείο εισαγωγής ή εξαγωγής είναι απομακρυσμένο (και ευρίσκεται πέρα από τα σύνορα των κρατών μελών) από το σημείο προορισμού ή προέλευσης,

— με την προαγωγή της ενιαίας εφαρμογής της τελωνειακής νομοθεσίας,

— με την καθιέρωση της χρήσης ενός ενιαίου σημείου εισόδου για τις τελωνειακές δηλώσεις (παράλληλα με τις υφιστάμενες διατάξεις για τη διαμετακόμιση από το σημείο εισόδου στο σημείο προορισμού),

— με την απλούστευση και την τυποποίηση των απαιτούμενων πληροφοριών και την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών,

— με τον περιορισμό της ανάγκης για την άσκηση φυσικών ελέγχων μέσω της εφαρμογής των κατάλληλων τεχνικών ανάλυσης κινδύνων.

4. Γενικά σχόλια της ΕΟΚΕ για την ανακοίνωση για ένα απλούστερο και χωρίς χαρτιά περιβάλλον για τις τελωνειακές υπηρεσίες

4.1 Η ΕΟΚΕ αποδέχεται πλήρως τους στρατηγικούς στόχους που διατυπώνονται από την Επιτροπή για τη βελτίωση του περιβάλλοντος των τελωνειακών υπηρεσιών.

4.2 Όπως είναι κατανοητό, υπάρχει μια κάποια διάσταση μεταξύ των προσπαθειών για την απλούστευση και τη διευκόλυνση του εμπορίου σε σχέση με την ανάγκη για τη βελτίωση των προτύπων εφαρμογής. Η διάσταση αυτή προϋποθέτει μεγαλύτερη σαφήνεια όσον αφορά στους στόχους, την αξιολόγηση των κινδύνων για να προσδιοριστεί η ανάγκη για στενότερη ή περισσότερο χαλαρή επιτήρηση και τη βεβαιότητα ότι τα κοινά πρότυπα θα εφαρμόζονται σε όλα τα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.2.1 Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι, μετά τα όσα συνέβησαν στις ΗΠΑ στις 11 Σεπτεμβρίου 2001, η τελωνειακή επίβλεψη δεν πρέπει να καλύπτει μόνο παραβάσεις που έχουν σχέση με τους εμπορικούς κανόνες και τους τελωνειακούς δασμούς, αλλά και την ανάγκη για αυξημένη προστασία για την αποτροπή τρομοκρατικών ενεργειών.

4.3 Η ΕΟΚΕ έχει λάβει γνώση των λεπτομερέστερων διοικητικών προτάσεων που η Επιτροπή προτίθεται να συζητήσει με τους αρμόδιους εκπροσώπους των κρατών μελών κατά την προετοιμασία ενός σχεδίου δράσης.

4.4 Οι βασικές αρχές είναι λογικές και ευκαίτες. Ιδιαίτερως, η ΕΟΚΕ σημειώνει την επικέντρωση του ενδιαφέροντος στα ακόλουθα:

- δράση σε επίπεδο Κοινότητας (de facto) ως ενιαία διοίκηση,
- κοινοποίηση δεδομένων που έχουν σχέση με κινδύνους,
- μέγιστη αξιοποίηση των κοινών κανόνων και των απαιτήσεων όσον αφορά στα δεδομένα,
- καθιέρωση ενιαίας ευρωπαϊκής διαδικασίας εγκρίσεως για τη βελτίωση των ανασταλτικών ρυθμίσεων,
- μείωση των 13 υφισταμένων σταδίων τελωνειακής επεξεργασίας (διαδικασίες και έγγραφα) σε τρία (εισαγωγές, εξαγωγές συμπεριλαμβανομένων των επανεξαγωγών και ανασταλτικές ρυθμίσεις),
- κοινή, ηλεκτρονική πρόσβαση σε δεδομένα,
- προσδιορισμός μεταβατικού χρονοδιαγράμματος για τη μετάβαση από συστήματα που βασίζονται σε χαρτιά σε ηλεκτρονικά συστήματα,
- ενίσχυση της διαλειτουργικότητας των εθνικών συστημάτων,
- ταχύτερη αποδέσμευση εμπορευμάτων με τη βοήθεια των εμπόρων, κατόπιν συμφωνημένων διαδικασιών κοινοποίησης (και κοινοποίησης εκ των προτέρων),
- συμφωνία σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εμπόρων και των διακομιστών εμπορευμάτων.

4.5 Η ΕΟΚΕ σημειώνει τις έξι προτάσεις δράσεως με βάση αυτό το ενισχυμένο πρόγραμμα για τα ηλεκτρονικά τελωνεία και χαϊρετίζει το φιλόδοξο χρονοδιάγραμμα για τη συζήτηση και μετέπειτα εφαρμογή των μέτρων.

4.6 Η ΕΟΚΕ θα ήθελε να επιστήσει την προσοχή της Επιτροπής σε δύο συγκεκριμένες πτυχές των αρχών αυτών. Πρώτον, επιδοκιμάζει την έμφαση που δίνεται στη δυναμική χρήση των «νέων τεχνολογιών» (ΤΠΕ) και συνιστά να αναπτυχθεί από την Επιτροπή ένα παρακλάδι του προγράμματος IDA για την υποστήριξη της διοίκησης των τελωνειακών υπηρεσιών⁽²⁾. Δεύτερον, και για τον προληπτικό περιορισμό των εφαρμογών συστημάτων ΤΠΕ, ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για το σεβασμό του εμπιστευτικού χαρακτήρα των επιχειρηματικών, προσωπικών και εμπορικών δεδομένων των εμπλεκόμενων παραγόντων σε σχέση με την κοινή πρόσβαση σε ηλεκτρονικά δεδομένα.

5. Ανακοίνωση σχετικά με το ρόλο των τελωνείων στην ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων

5.1 Σε αυτή την δεύτερη ανακοίνωση, η Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο και την ΕΟΚΕ να υποστηρίξουν μια σειρά από μέτρα για τη βελτίωση της ολοκληρωμένης διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων. Με τις προτάσεις αυτές αναπτύσσεται περαιτέρω η στρατηγική για την Τελωνειακή Ένωση, που υιοθετήθηκε με το ψήφισμα του Συμβουλίου τον Ιούλιο του 2001⁽³⁾. Η ανακοίνωση αυτή αποτελεί άμεση συνέχεια της προηγούμενης ανακοίνωσης που είχε εκδοθεί από την Επιτροπή το Μάιο του 2002 σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων⁽⁴⁾.

⁽²⁾ Στη γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ περί της διαλειτουργικής παροχής πανευρωπαϊκών υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σχολιάζονται τα πλεονεκτήματα των προτάσεων IDA και IDABC (βλέπε ΤΕΝ/154).

⁽³⁾ ΕΕ C 171 της 15.6.2001.

⁽⁴⁾ COM(2002)233 της 7.5.2002.

5.2 Ο στόχος της ανακοίνωσης είναι «να παράσχει στα τελωνεία και στις λοιπές υπηρεσίες που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση των εμπορευμάτων στα εξωτερικά σύνορα τα μέσα για την από κοινού καταπολέμηση κάθε μορφής κινδύνου για την ασφάλεια και την προστασία της Κοινότητας»⁽⁵⁾.

5.3 Η Επιτροπή ζητά υποστήριξη, προκειμένου να υποβληθούν οι προτάσεις εφαρμογής χωρίς καθυστέρηση, και αναγνωρίζει ότι δρα ως καταλύτης για την ανάληψη δράσεων σε όλη την Κοινότητα. Επιπλέον, αναγνωρίζεται ότι για την εφαρμογή των προτάσεων απαιτούνται χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις σε κοινοτικό επίπεδο, ούτως ώστε να εξασφαλισθεί η προσαρμογή των διοικητικών συστημάτων για να ενισχυθεί η διαλειτουργικότητα, λαμβανομένων ιδιαίτερως υπ##### γαςαγτ «σε ιξοξξυ : 900 ##### όψιν των αναγκών των νέων κρατών μελών.

5.4 Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη συζήτηση των αλλαγών αυτών στηρίζονται σε πέντε δέσμες προτάσεων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται:

- i) ορθολογική οργάνωση των τελωνειακών ελέγχων στους συνοριακούς σταθμούς,
- ii) θέσπιση μιας ενιαίας προσέγγισης των κινδύνων που αφορούν τα εμπορεύματα και εφαρμογή της στο πλαίσιο ενός κοινού μηχανισμού διαβούλευσης και συνεργασίας,
- iii) να υπάρξει μέριμνα ώστε να διασφαλίζονται οι απαραίτητοι πόροι για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα,
- iv) διασφάλιση ενός νομικού και κανονιστικού πλαισίου που θα εντάσσει στο τελωνειακό έργο τη διάσταση της ασφάλειας,
- v) ενίσχυση της συνεργασίας με την αστυνομία, τους φρουρούς των συνόρων και τις λοιπές αρχές στα εξωτερικά σύνορα.

6. Γενικά σχόλια για την ανακοίνωση για την ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων

6.1 Οι πρώτες δύο κατευθυντήριες γραμμές (στο σημείο 5.4) αποτελούν εξέλιξη των φιλοδοξιών που εκφράστηκαν σε προηγούμενη συζήτηση (βλέπε παραπάνω) σε σχέση με την εισαγωγή ενός απλούστερου και χωρίς χαρτιά περιβάλλοντος για τις τελωνειακές υπηρεσίες.

6.1.1 Η ΕΟΚΕ παρατηρεί ότι η Επιτροπή χρησιμοποιεί τη λέξη «εξορθολογισμός» σε σχέση με τον αριθμό των τελωνειακών σταθμών. Με βάση τα διάφορα καθήκοντα προτεραιότητας που πρέπει να εξεταστούν, θα προτιμούσε να δει την Επιτροπή να αναζητά την βελτιστοποίηση του αριθμού αυτών, παρά να υιοθετεί μια προσέγγιση που φαίνεται να είναι λιγότερο ευαίσθητη στις μεταβαλλόμενες ανάγκες.

6.2 Οι άλλες τρεις κατευθυντήριες γραμμές μεταφέρουν τη συζήτηση σε θέματα που καλύπτουν άλλες υπηρεσίες, μαζί με τις τελωνειακές, ενώ προτείνονται συνεργατικά πρότυπα λειτουργίας με τα οποία ενισχύεται η διοίκηση στα εξωτερικά σύνορα.

6.3 Οι προτάσεις να γίνει μια προσπάθεια για να εξασφαλιστεί επάρκεια σε ανθρώπινο δυναμικό και εξοπλισμό αποτελούν μια εύλογη φιλοδοξία της Κοινότητας, ωστόσο οι λεπτομερείς υποδείξεις επιφέρουν πρόσθετες δαπάνες που θα επιβαρύνουν όλως ιδιαίτερα τα νέα κράτη μέλη. Εφόσον η Κοινότητα ενδιαφέρεται να εξασφαλίσει βελτιώσεις στα εξωτερικά σύνορα, κρίνεται απαραίτητο να δημιουργηθεί ειδικό χρηματοδοτικό μέσο. Αυτό, με τη σειρά του, θέτει εκ νέου το θέμα των ορίων των αρμοδιοτήτων της Κοινότητας.

⁽⁵⁾ COM(2003)452 της 24.7.2003, σ. 37.

6.4 Όχι μόνο συντρέχει λόγος να προσφέρει η Κοινότητα χρηματοδοτική ενίσχυση για να διευκολύνει τις ενισχυμένες πολιτικές που επηρεάζουν τα νέα κράτη μέλη, αλλά η Επιτροπή προωθεί και περαιτέρω εξελίξεις με τη λήψη κοινών μέτρων για την εκπαίδευση των τελωνειακών, ενέργειες για τον προσδιορισμό των καλύτερων εργασιακών πρακτικών για την ασφάλεια στα εξωτερικά σύνορα και τη σύσταση ομάδων ταχείας επέμβασης για την αντιμετώπιση απροσδόκητων κινδύνων.

6.5 Οι ανάγκες και οι δυνατότητες αυτές καταδεικνύουν ότι συντρέχει κάθε λόγος να αυξηθούν οι εξουσίες της Επιτροπής να επιλαμβάνεται των θεμάτων αυτών εξ ονόματος της Κοινότητας. «Ιδιαίτερα, η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ της καθιέρωσης κοινοτικών ελέγχων με σκοπό να εξασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα του τελωνειακού συντονισμού στα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης».

6.6 Το θέμα της ενίσχυσης της συνεργασίας και των εξουσιών των διαφόρων φορέων στα εξωτερικά σύνορα υπερβαίνει το χώρο των τελωνειακών υπηρεσιών. Η ΕΟΚΕ συγχαίρει την Επιτροπή για τον προσδιορισμό των αναγκών αυτών, παρατηρεί όμως ότι οι βελτιώσεις θα εξαρτηθούν ουσιαστικά από την σύναψη καλών συμφωνιών συνεργασίας των φορέων που έχουν κοινές αρμοδιότητες αλλά υπάγονται σε διαφορετικές εθνικές αρχές και διατηρούν αρμοδιότητες οι οποίες δεν αντιστοιχούν σε όλες τις περιπτώσεις με τις τελωνειακές υπηρεσίες.

6.7 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την υπόδειξη να προωθηθούν από την Επιτροπή συμφωνίες συνυπευθυνότητας για αυτές τις σημαντικές υπηρεσίες, με βάση τα κοινά συμφέροντα των διαφόρων φορέων.

6.8 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την απόφαση που έλαβε το Συμβούλιο, στις 5 Νοεμβρίου 2003, να υιοθετήσει τις προτάσεις της Επιτροπής για την ενίσχυση του ρόλου των τελωνείων στη διαχείριση της ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα και σημειώνει το αίτημα που απευθύνεται στην Επιτροπή να υποβάλει όλες τις απαραίτητες προτάσεις για την εφαρμογή της προσέγγισης αυτής, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην προαγωγή της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ όλων των διοικητικών φορέων και των παραγόντων που εμπλέκονται στο διεθνές εμπόριο ⁽⁹⁾.

7. Κανονισμός για την τροποποίηση του κανονισμού 2913/92 για τη θέσπιση κοινοτικού τελωνειακού κώδικα

7.1 Οι δύο ανακοινώσεις της Επιτροπής προηγούνται της δημοσίευσης του σχεδίου κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού 2913/92 του Συμβουλίου, περί θέσπισης κοινοτικού τελωνειακού κώδικα.

7.2 Δεδομένου ότι το σχέδιο κανονισμού αντανάκλα κατά ένα μέρος τις βασικές προτάσεις που περιλαμβάνονται στις δύο ανακοινώσεις, που μπορούν να ενισχυθούν με την τυπική τροποποίηση του τελωνειακού κώδικα, η ΕΟΚΕ, δεδομένου ότι συμφωνεί κατ' ουσία με το περιεχόμενο των προτάσεων αυτών, επιδοκιμάζει το μεγαλύτερο μέρος των προτεινόμενων τροποποιήσεων του παρόντος κανονισμού.

7.3 Η συνεκτικότητα και η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των τελωνειακών πολιτικών σε όλη την Κοινότητα μπορεί να βελτιωθούν μόνο εάν ληφθούν αυτά τα μέτρα. Η ΕΟΚΕ διαπιστώνει ότι οι νομοθετικές προτάσεις διασαφηνίζουν τα ακόλουθα:

- την ευρύτερη έννοια των τελωνειακών αρμοδιοτήτων, που επεκτείνεται σε άλλα τμήματα της νομοθεσίας για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές προϊόντων, και το συντονισμό των δράσεων με άλλους επίσημους φορείς
- τον ορισμό της ορολογίας των «παραγόντων»
- το ότι η Επιτροπή αναλαμβάνει να θεσπίσει ένα κοινό πλαίσιο για τη διαχείριση κινδύνων
- το θέμα της ανταλλαγής δεδομένων εμπιστευτικού χαρακτήρα.

7.4 Ένα βασικό στοιχείο του προτεινόμενου κανονισμού είναι η απαίτηση για την υποβολή τελωνειακής δήλωσης πριν την άφιξη των προϊόντων. Αυτό έχει σχέση με την έμφαση που δίνεται στην αρχή ότι η τελική διεκπεραίωση των προϊόντων από τα τελωνεία πρέπει να γίνεται στο σημείο εγκαταστάσεως των εμπορών, κοντά στον δεδηλωμένο προορισμό, παρά στα εξωτερικά σύνορα.

7.5 Η ΕΟΚΕ τρέφει, ωστόσο, σοβαρές επιφυλάξεις για το ότι η δήλωση πριν από την άφιξη πρέπει να υποβάλλεται 24 ώρες πριν από την παρουσίαση των προϊόντων στο τελωνείο. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, για ορισμένες κατηγορίες προϊόντων, θα υπάρξει καθυστέρηση των συναλλαγών, με πολύ δυσμενείς συνέπειες, σε περίπτωση που ο κανόνας εφαρμοστεί και σε αυτές. Σχετικό παράδειγμα είναι τα προϊόντα τα οποία μεταφέρονται με ένα ταξίδι που διαρκεί λιγότερο από 24 ώρες.

7.6 Η προτεινόμενη διατύπωση του άρθρου 36α του τελωνειακού κώδικα δεν προσφέρει διαδικαστικές προοπτικές για να προσδιοριστεί πότε μπορεί να παρακαμφθεί η προϋπόθεση των 24 ωρών. Η ΕΟΚΕ συνιστά να διασαφηνιστούν οι κανόνες για το πότε απαιτείται 24 ωρών δήλωση εκ των προτέρων πριν τροποποιηθεί ο κώδικας, ώστε να εντοπιστούν οι πολλοί τομείς στους οποίους ενδέχεται να υπάρξουν δυσμενείς επιπτώσεις για τις εμπορικές συναλλαγές και να υιοθετηθούν επισήμως συμβιβαστικές διαδικασίες αντί των *ad hoc* εξαιρέσεων στο βασικό κανόνα. Θα πρέπει ωστόσο να καθιερωθεί μια γενικευμένη εξαίρεση για τις εξαγωγές εγκεκριμένων οικονομικών παραγόντων, δεδομένου ότι οι διαδικασίες τους έχουν ήδη υποστεί έλεγχο στο κατά την χορήγηση της εγκρίσεως.

8. Περίληψη

8.1 Οι ανακοινώσεις της Επιτροπής και ο νέος κανονισμός που προτείνεται προσφέρουν καλύτερες προοπτικές για την εφαρμογή ενός ενιαίου τελωνειακού κώδικα σε όλη την Κοινότητα.

8.2 Η πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα συνάδει με τις αρχές που περιγράφονται στις δύο ανακοινώσεις, μόνο με την προϋπόθεση ότι θα επιτευχθεί ενιαία εφαρμογή, και ότι συμπεριλαμβάνονται και τα ηλεκτρονικά συστήματα

8.3 Οι αρχές για ένα απλούστερο και χωρίς χαρτιά περιβάλλον για τα τελωνεία και το εμπόριο είναι πλέον εύλογες και πρακτικές. Επίσης, είναι απαραίτητες για να μπορέσει η εσωτερική αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης να λειτουργήσει χωρίς άσκοπα προκλήματα.

⁽⁹⁾ Συμπεράσματα ECOFIN, 5 Νοεμβρίου 2003.

8.4 Οι αρχές για την καθιέρωση κοινών τελωνειακών προτύπων στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι εγγενείς στην έννοια της Ένωσης ως ενιαίου χώρου συναλλαγών.

8.5 Επίσης, πρέπει να επιδοκιμαστεί το γεγονός ότι αναγνωρίζεται η ανάγκη για την καθιέρωση ενός πλαισίου συνεργασίας, προκειμένου να διασφαλισθεί η μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα των τελωνειακών υπηρεσιών, της αστυνόμευσης των συνόρων, των ελέγχων της ασφάλειας και των στρατηγικών για την κοινή διαχείριση κινδύνων.

8.6 Η ΕΟΚΕ επιθυμεί να βελτιωθούν το συντομότερο δυνατό οι πολιτικές που εφαρμόζονται και οι υπηρεσίες που προσφέρονται.

8.7 Επειδή η Κοινότητα δεν είναι αρμόδια για τις τελωνειακές υπηρεσίες, οι τροποποιήσεις αυτές προσεγγίζουν μάλλον το πλαίσιο ενός ενιαίου τελωνειακού οργανισμού, ο οποίος θα μπορούσε να βελτιώσει τη λειτουργία της Κοινότητας.

Βρυξέλλες, 26 Φεβρουαρίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής
Επιτροπής
Roger BRIESCH
